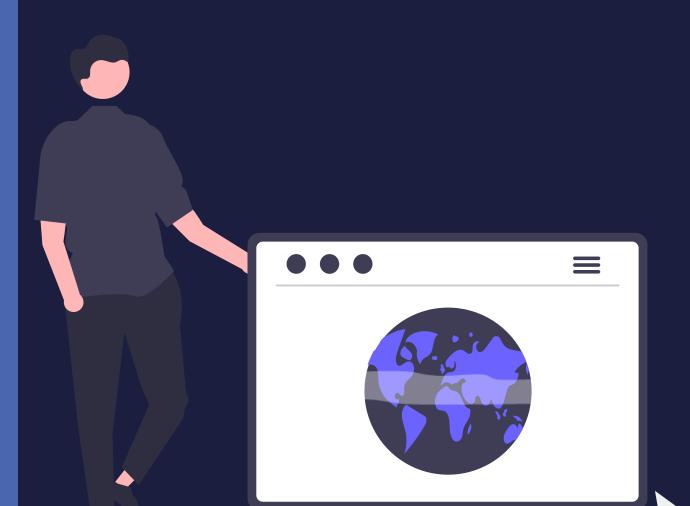
INFORMATIČKA PISMENOST

Dorđe Mutavdžić

Šta je zapravo informatička pismenost

Informatička pismenost se zasniva na pet "stubova"

- Informaciona pismenost i razumevanje podataka
- Komunikacija i saradnja
- Kreiranje digitalnog sadržaja
- Bezbednost
- Rešavanje problema

Korišćenje tehnologija je pismenost?

Korišćene savremenih uređaja, poput telefona, računara i tableta, a pre svega interneta, uz to i društvenih mreža, nije isto što je i biti informatički pismen!

U Republici Srbiji 80% građana koristi internet, ali je 49% digitalno nepismeno.

Više od dve trećine dece (74%), ima profil na nekoj društvenoj mreži ili platformi za igranje video-igara. Od toga 72% uzrasta 11-12 godina, lako je minimalna starosna granica, propisana od strane društvenih mreža, obično 13 godina.

Koliko formalno obrazovanje obuhvata informatičku pismenost?

Pomoć roditelja

Nedostatak sociološkog aspekta informatike u školama

Nagli napredak tehnologije

Prosvetni radnici, i njihova informatička pismenost

Prelazak sa klasičnog (knjige), na savremeno

Pandemija, kako je učenje na daljinu uticalo na trenutnu situaciju

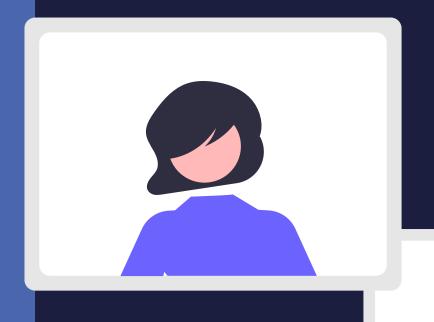
Obuka za korišćenje digitalnih obrazovnih materijala (9492 nastavnika OŠ)

Obuka za programski jezik Python (1035 nastavnika informatike OŠ)

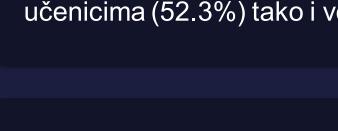
Obuka za osnovni nivo digitalnih kompetencija (3389 nastavnika OŠ)

U maju 2020. godine, tokom pandemije, započeto je anketno istraživanje o stavovima prosvetnih radnika o sprovođenju online nastave. Učestvovalo je 14715 nastavnika, stručnih saradnika i direktora, osnovnih i srednjih škola.

Većina je bilo veoma nespremna!

54.9% ispitanika je navelo da im je to izvođenje online nastave bilo prvo takvo iskustvo, dok je 34% kojima nije bilo prvo iskustvo, imalo izuzetno ograničeno iskustvo.

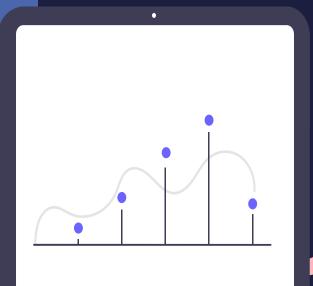

Veliki problem dostupnosti resursa i tehnologije kako učenicima (52.3%) tako i velikom broju nastavnika (37.4%)

Nizak nivo digitalnih kompetencija učenika (33.5%), odnosno nastavnika (25.3%)

Tražili su više besplatnih resursa i alata, primere dobre prakse, kao i obrazovnih TV programa.

Velika potreba se pokazala za alate i softver koji bi mogli koristiti na nivou čitave škole, kao i za organizovanje sistemskih obuka nastavnika za podizanje pismenosti!

Predmeti u školama (državnim i privatnim)

Državne škole

- Od I do IV razreda Od igračke do računara Kasnije
 - Tehnika i tehnologija
 - Tehničko i informatičko obrazovanje
 - Informatičko računarstvo

Privatne škole

- Od I do IV razreda Cambridge ICT Starters Kasnije
 - Computer Science
 - Digital media

Srednje škole

Državne srednje stručne škole koje nisu usmerene na IT

• Samo u I godini, obavezna nastava iz Računarstva i informatika

U školama koje su usmerene ka IT sektoru i Elektrotehnici situacija je skroz drugačija

 Postoji veći broj predmeta, koje pripremaju učenike za dalje obrazovanje ali i za posao kad je reč o stručnim školama sa dualnim modelom obrazovanja

Privatne srednje škole

U privatnim srednjim školama situacija je vrlo slična kao i u državnim

- Proširiti ponudu predmeta digitalnih kompetencija u srednjim stručnim školama
- Podići broj kurseva za nastavnike koji uključuju kompetencije koje se odnose na etiku i vrednosne aspekte digitalnih kompetencija
- Podići broj programa za nastavnike koji je posvećen digitalnim medijima, društvenim mrežama i mobilnim telefonima
- Postojanje podrške roditeljima i deci, van nastavnog tela koje je spremno da odgovori na postavljeno pitanje, i ukaže pomoć

Preporuke

Kampanja "IT Karavan"

- ■"Pametno i bezbedno" od 2016. godine
- Održane su tri kampanje

Nacionalni kontakt centar za bezbednost dece na internetu

■Postoji od 2017. godine

Portal i aplikacija – "Bezbedni klinci"

■Nastalo krajem 2018. godine

Radna grupa za izradu strategije digitalnih veština - Ministarstvo trgovine,

turizma i telekomunikacija

■Akcija se sprovodi od 2019. do 2023. godine

Kampanje i platforme

Program "Nova pismenost"

- Osnovan 2020. u saradnji sa Američkom agencijom za međunarodni razvoj(USAID)
- Tokom 2021. u programu je učestvovalo 750 škola, iz cele Srbije
- Platforma Selfie

Kampanje i platforme

"Digitalna ekspedicija"

- Pod inicijativom Vlade Republike Srbije, u partnerstvu sa USAID, Propulsion и UNDP kao i Ministartstvom trgovine, turizma i telekomunikacija
- Karavan digitalnih veština, pismenosti i bezbednosti
- Organizovana takmičenja
- Izazov 2021/2022 127 timova iz 18 gradova
- Nagrađeno je 7 najboljih projekata

Kampanje i platforme

Hvala na pažnji

Pitanja

Na koliko "stubova" se zasniva Informatička pismenost?

Pet.

• Da li postoji razlika između državnih i privatnih škola?

U osnovnim DA, u srednjim NE.

• Da li su prosvetni radnici bili spremni za online sistem?

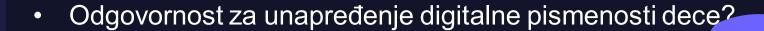
Definitivno ne.

Diskusija

- Kako poboljšati situaciju, odnosno informatičku pismenost?
- Da li su reklame pomenutih kampanja dovoljno razvijene?

Literatura

- https://pametnoibezbedno.gov.rs
- https://cuvamte.gov.rs/sta-je-nasilje/digitalno-nasilje
- https://socijalnoukljucivanje.gov.rs/wpcontent/uploads/2019/07/lzvestaj_o_digitalnoj_ukljucenosti_R S_2014-2018_lat.pdf
- https://www.danas.rs/vesti/drustvo/program-nova-pismenostza-ojacavanje-digitalnih-kapaciteta-750-skola/
- https://www.dsi.rs/kroz-program-nova-pismenost-nagradjenosedam-najboljih-projekata-za-unapredjenje-digitalnepismenosti-ucenika/
- "Programi digitalnih kompetencija u Republici Srbiji" Marijana
 Matović